

İSTANBUL SERİRİYATI

Senelik abonesi iki lira

AYLIK TIP
MECMUASI

İdarehanesi : İstanbul, Cağaloğlu 23

Besim Ömer paşaya ithaf

Dr. Mazhar Osman

Medenî dünyada âdettir. İnsan hayatta yol aldıkça sevilenler tarafından şenlikler yapılır. Her sene bir adamın doğum günü, evlendiği günün, yirmi beşinci, elliinci izdivaç senesinin, mektepten diploma aldığı senenin, yirmi beşinci, otuzuncu, kırkinci senelerinin, altmış yaşının, altmış beşin, yetmişin, yetmiş beşin bayram günleri vardır. O günlerde

ailesi, onu taniyanlar şenlikler yapar, Meşahirin, altmışıncı, yetmişinci seneleri hatırası olarak kitaplar negredilir. tıbbi mecmualar *festschrift* fevkalâde nüsha çıkarırlar, o nüshaya güzel güzel yazılar yazılır. Bizde maatteessüf bu çeşit medenî zevkler uyanmamıştır. Yaşarız, seneler geçer. Ne biz, ne etrafındakiler yaşımızdan haberdar!... Kayıtsızlıkla bu ömrü gaflet geçer. Ne gençliğimizin hatırası kalır, ne ihtiyarlığa hürmet ederiz. Evlâtlarına bir fotoğrafı bile yadigar kalmamış nice hatırası silinmiş babalar vardır. Hele iki batın yukarı ceddinin kim olduğunu bilen Türk parmakla gösterilir.

İstanbul seririyatı ilk günündenberi herkesin hoşuna giden güzel bir çığır açtı. Ölülerimiz için yazdıklarımız allelerine teselli olmakla kalmıyor. Bütün arkadaşlarımız mütehasas oluyor. Mezara ve mevtaya hürmeti seneler geç-

tikçe sıfıra indiren memleketimizde bu tarz kadirşinaslık herkesin hoşuna gitti. Dünyanın hayühuyundan elini çeken arkadaşlarımızın meziyetlerini yaşatmak, kusurlarını tamamen unutmak en büyük insanlıktır. İstanbul Seririyatında ölen meslektaşlar için yazdıklarımız yürekten doğmuş mersiyelelerdir. Ölenlere merhamet ve hürmet şüphesiz lâzım... İâkin hayatta bin-nisbe uzun yaşamış. Büyük hizmetler etmiş, bir ihtiyar meslektaşta da hürmetlerimizi göstermek, onun rahat ve huzura hak ettiği günlerde

hatırını hoş etmek temedenî bir borçtur ; Bu kadirşinaslık yeni yetişenleride iyilik ederek, çalışarak yükselmeğe teşvik eder.

İşte bu güzel teşebbüse Hocamız Besim Ömer paşa ile başlıyoruz. Besim Ömer taliin hertürlü semahatine mazhar olmuş muhterem bir meslektaşdır. Asil ve müreffeh bir familyadan doğmuş, tenasüli berekete misal olacak derecede çok çocuklu bir aileye mensup ve çoğu erkek ... kardeşlerinin hepsi

bu memlekete hizmetler etmiş, güzel hatıralarla kimi aramızda yaşıyor, kiml göçmüş, kendisi sevimli ve akıllı doğmuş, iyi bir terbiye görmüş, asrın müsaadesi nisbetinde yüksek bir tahsile mazhar olmuş, her adımda tali kendine gülmüş, zekâsına kaderi muti kılmış, kısmetini kendi yaratmış büyük bir meslektaş!... Herkes gibi Besimi de sevmeyenler, çekemeyenler pek çok olabilir. Lâkin hangisine sorsanız iki büyük

Türk Tıp tarihinde ebedi yaşamağa namzet

Küçük Besim

vehesini itiraf ederler : zeki ve sympatik ... İşte inkâr olunamayan bu iki meziyeti Besim Ömeri tıbbiye askeriyenin en güzide şakirdi, Avrupadan gelen birçok ebelerin içinde şöret ve muvaffakiyetin şahikasına yetişen müte-hassis, istipdatta sultanların hanım efendilerin tıhısmı; genç paşa ebesi, meşrutiyette Tıp Fakültesinin temel direği, Hilâliahmerlerin, Ebe mekteplerinin, Himayei etfallerin, bir çok Sıhbi teşküllerin tabii müessis ve reisi, Cümhuriyette de Türk tababetinin halâ zinde halâ velut dimağlı bir Maskotu yaptı. Tıbbiye mektebine girdiğim sene Demirkapı mektebinin eimle kapısının önün de pantolonu geniş kırmızı zırlı bir kaç genç paşa doktor konuşuyor ve gülüşüyordu. Bunlardan biri bilhassa nazarı dikkatimi celbetmişti. Geniş pantolonlu, paytak yürüyüşlü, kıvırcık uzun saçları küçük fesiden de yakasından da taşmış, gözlüklü, gözlüğünün altında pek cazip iki mavi buncuk gibi parlayan bu genç doktor paşasının kim olduğunu sordum. Besim Ömer dediler. Ne ağzımın suyu aktiidi ; ne hoşuma gitti. Zaten mektebe ebe olmak arzusile girmiştim. bu genç üstadın halî, cazibesî arzumu katmerleştirdi. Ne olursa olsun ebe olacağım derdim; Ebeler için de bir çok istidatsızlar, talisizler gözüme görünmiyordu varsa Besim Ömer, yoksa yine ol.. Daha ruşdiyede kitaplarını okuduğum sevimli portreye âdeta müştaktım. Tali yar olmadı. Kader beşeri dünyaya yetiştiren rahimle değil, beşeri yükselten dimağla uğraşmağı nasip etti. Yaklaşmak istediğim bu sevimli simadan çok uzak kalmağa mecbur oldum. Lâkin onu her yaşında daha başka türlü cazibeleşmiş, her adımında başka bir muvaffakiyetin arkasında koşar gördüm. Şimdiye kadar hayatımda iki defa karşı karşıya gelmek nasip oldu ; Biri yirmi dört sene evvel Fakülte yapılırken intihap edilen komisyonda, her ikimiz de âza idik, Bedhaht fakülde te elimizde doğuyordu. O bir feriki âlişandı,

bense dört senelik bir tabip yüzbaşısı... bu defada yüksek sıhhat şurasında âza... İşte bu gün otuz bir sene evvel dersini dinlediğim Besim Ömer paşanın yetmiş birinci senesi önünde hürmetle eğiliyorum. Onun şerefli mazisini anmak, ona gençliğin ve meslektaşlarının hürmetlerini takdim etmek için bu nüshayı tertip ediyorum. Mekalelerin bir kısmı vaktinde yetişemediği için Nisan ve Mayıs nüshalarımızın her ikisi de Besim Ömer paşaya ithaf olunmuştur.

Besim Ömer paşanın hayatı: 1278 senesinde İstanbulda doğmuştur. Pederleri Nardalı Ömer Şevki paşa 93 meclisinde meb'usluk etmiş, Kastamoniyeye sürülmüş ve Sinopta mutasarrıf iken vefat etmiştir. Kosova ruştiyesinde, bir sene Gülhane askeri ruştüyesinde ve bilâhare tıbbiye idadisinde okumuştur. Askerî tıbbiye mektebinden 1295 Ağustosunda aldığı şehadetname-nin numarası (1) dir. Darülmülhükmiye ve mektep tıbbiye askeriyeye şahaneden 1301 senesinde neş'et etmiş ve 1001 numaralı diplomayı almıştır. Bilâhara Haydarpaşa tatbikat hastanesine devam ederken 1301 senesinde bilmüsa-baka tıbbiye fenni kıbale muallim muavinliğine seçilmiş ve 1303 te kendi hesabına Paris'e tahsile gitmiş. 1314 te dersin muallimi vefat ettiği için hocalığa çağrılmışsa da gelmemiş, 1307 ye kadar Paris'te Tarniy ve Bodlok seririyatı vilâdiyelerinde (Tarnier), (Budın) ve (Pinar) dan taallum etmiştir. Bilhassa (Budın) e karşı intisabından hürmetle bahseder. (Broka) hastanesinde (Jean Louis de La Faures) ve çocuk Hastanesinde (Grancher) ve (Jules Simon) dan feyz almışlardır. 1307 senesinde tahsilini bitirmiş ve muallim olarak Askerî tıbbiye gelmiştir. Muavinliğe 1301 tarihinde başladığına göre Şimdiye kadar 49 sene talim mesleğinde bulunmuş sayılır. Mektepte iken genç ve ebedî bekâr ebeler hocası kibar hanımlara doktorluk ederken nişanlar rütbelere yağıyordu. Lâkin

onun maşukası san'atı, onun ailesi dersanesi idi, hekimlik için ebelik için savaşı, bekâr yaşadı, aile hayatına karışmadı, büyük bir aşkla mesleğe vakfı nefis etti. O zevki ancak içinde buldu. Doktor çorçop Sami Besim Ömer paşa için ne güzel söylemişti. Besimi daima istirkap edenler vardı. Onlardan Ankor diye tevsim edilen bir doktor için yazdığı kit'ada demişti ki :

*Ey ehali burakın gayrı Besim Paşayı
Meksep fey'zi onun Paris, o Avrupalıdır
Hazretli Ankoru bir parçada rağbet ediniz
Na üraşideligi varşada yerli mahdır.*

Besim Ömer Paşa 1314 te Meclisi Sıhhiyei Umumiye ve Meclisi Tibbiyei Mülkiye azası olmuştur, meşrutiyet gelince riyasete ve 1328 de yeni teşekkül eden Sıhhiye Müdüriyetine müdürü umumî olmuştur. Meşrutiyette Tıp Fakültesine düvayen olduğu gibi bilahara darülfünunda Rektör olmuştur. Ebeliğe, çocuk bakımına, Hilâlahmere ait teşebbüslerde Besim Ömerin Otoritesinden, vücudundan istifade edilmiş ve her işte muvaffakiyeti ve kârazmu-deligi ile muhitinin hürmetini kazanmıştır.

Me'sut ve parlak bir mazi ile yetmiş sene-sini çoktan dolduran bu muhterem üstada daha çok uzun ömürüüfiyet temenni ederiz,

Besim Ömer paşa hocamız

Hülûsi Behçet

Muhterem hocamız, *Besim Ömer Paşa*'nın nun yetmişinci yıl dönümü münasebetile benden de, ufak bir bahis üzerine yazı yazmağımı istediler. Kendisine kalbi ve samimi en derin saygılarımla bağlı bulunduğum en yüksek hocanın hayatı faalesine kısmen olsun münasebet gösterecek bendin her halde frengi ve doğum

olmasını düşündüm. Memleketimizde fenni doğumu meydana getiren ilmi bir sahada çocuk yetiştirmek, çocuk bakımlarını âilelere öğretmek ve bu vesile ile çocuk ölümlerini azaltmak nufus tenakusunu kaldırmak ve Vatandaşın istikbalini korumak hususunda yaptığı menfaa-ler, iylikler sayılmıyacak kadar geniş ve derin olduğuna kaniim. Bundan elli sene hatta otuz sene evvelisine gelinceye kadar ebelerimizin ekseriyeti azimesini cahil, okumamış, mahalle aralarında, âileler harimine sokulmuş bir takım kadımlar teşkil ederdi. Gün geçtikçe ilmin lezzetini, fennin terakkiyatını, evlâda muhabbet ve samimiyyetin yüksekliğini öğreten tanıtan, hazmettiren bu ilim aşığı, fen muhibbi, derin görüşlü hocamızın himmet ve faaliyeti olduğuna şüphe yok. Vakıtsız sıkıntıları ortadan kaldırmaya çalışan, bittabi nufuz azalmasındaki esbabı bildiren, hastahkl çocukların Cemiyet içerisinde birer yara olduğunu ilân eden, ve bunların ref'i çarelerini fen kitaplarında, halk lisanlarındaki neşriyatile ve lezzetle okutturan üstadımız bulunduğuna eminim. Sayılmıyacak kadar muhtelif zemîlerde mevcut asarı, ve her bir eserinin ayrı, ayrı terakkiye zemin hazırlaması, üzerimizde ne kadar derin izler husule getirmiştir.

Ebelik tahsilini, ebelik ilmini, ebelik femini memleketimizin her bir tarafına yayan ve bu sayede gebelerin rahat ve huzur içerisinde doğumunu temine uğraşan ve tatbik ettiren en büyük amil müşarünileyh bulunduğuna hepimiz iman etmiştir. Fenni doğumda görülecek hataları ortaya koyan ve hastalıklı hamileleri vaktında anlayarak tedavi yollarını açan, *Besim Ömer Paşa* hocamız olmuştur.

Malûmdur ki frengi nesilden nesle intikal eden bir marazdır. Ve çocuk düşümünde en büyük sebeplerden biri bulunmasına mebni

frengi aile hayatı içerisinde muskıtı cenin olarak ramınmıştır. Vilâdi frengi deyip geçemeli! Temas ettiği uzuvların mukavemetini tenkis, arızı intanatın bu uzuvlarda tevhit ettiği afetleri hususi bir istikamete tevcihe daima muktedir, vazifelerini teşvişe kadir, dahi- li ifraz guddelerinin rollerini tağyire bâis bir hastalıktır. Nitekim insanlar güzel olarak yaratılmıştır. İğri büğrü bacaklı, pek kısa boylu, kolları uzun, divasa bir çüsse, keza kaba teşekkülât gayri muntazam, güzel insan tipinden çıkmış bedenlerde, vilâdi frengi taharrisi, birinci safhada rehberimizdir. İşte bunları ebe- lerimize öğreten, anlatan bu emsalsiz hocamız olmuştur. Bu mühim keyfiyet, aile frengisinin tenakusu nufusta oynadığı roldür. Çocuk ölü- mü bir memleketin hayat memmat mes'elesi de- recesinde mühim bir mevkii haizdir. Faraza, Fransada doğmadan ve doğduktan sonra ölen çocukların yekûnu onsekiz bin, İngilterede kırk dört bindir. Marfan bir yaşından aşağı ölen çocukların yüzde on altısı frengi- den öldüğünü meydana koymuştur. Frengi yalnız bir nesilde kalmaz, kuşakta kuşağa da intikal eder. Bir çok istatistikler, hakikatlar bu mes'eleyi de nazarımızda katiyetle canlan- dırmıştır. *Hochsinger'in, Fournier nin, Fin- ger in, Neisser in* istatistikleri meydandadır. Süt çocuklarında görülebilen frengi afetlerinin tanınması için belli başlı arazlarını ebelere öğreten, yazan tanıtın, hocamızın tükenmek bilmiyen faaliyetidir.

Binaberin muhterem Büyük üstadın daha pek çok seneler sıhhat, vezin deki içerisinde yaşamasını ve bize nurlu yollar göstermesini kalbi, samimi olarak dilerim.

Geçen yaz kendilerini (*Vichy*) de hasta ya- tağında bir kaç defa ziyaret etmiştim. Bu yük- sek adam, hummanın verdiği iztirabata, kırık- lıklara, bitabiye rağmen dimaği faaliyetini,

hatırat, zekâ ve irfanından en ufak bir izini, kaybetmemişti. Her defasında, sıhhat ve afi- yet temenni ederek ayrılırken elini öpmek is- temekliğime mukabil, intanı hastalık olduğunu söylüyerek elini vermek istemez, bu suretle ilme hürmetini, fenne saygısını en düşkün bir zamanında dahi göstermekten hali kalmıyordu.

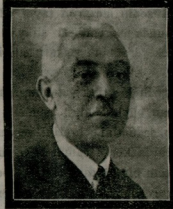
Dil işi

Arkadaşlar, biliyorsunuz ki Cümhur Hükû- meti büyük bir işe daha başladı oda dilimizi düzeltmek... yabancı sözlerden temizlemeg, öz türkçe ile konuşmak yazmak... hepimiz billi- riz ki türkçe kadar kulağa tatlı gelen hiç bir dil yoktur. Bir İstanbul kadınının İstanbulda doğmuş bir çocuğun ağzından işitilen türkçe kadar cana yakın, sevimli, şakrak bir dil ola- maz. Dünyanın tanınmış dil adamlarının çoğu- nun ağzından işittik. Türkçeniz fransızcadan, rumcadan, italyancadan bile tatlı bir dil... bir kadın, bir çocuk türkçenizi ne tatlı söylüyor, lâkin iş ilerledikçe, bilgi yükseldikçe türkçe o inceliğini bırakıyor, topal aksak yürüyüşü başlıyor. Tutuk konuşulan, yapma bir dil oluyor. Görüyorsunuz son yıllarda ne kadar sözümüz yazımız türkçeleşti, o kadar da güzel- leşti... bu dile büsbütün benliğini verelim, türk toprağında yalnız türkçe konuşulsa, eski- den osmanlıydık, beraberdik. Bu toprakta otu- ranlarında bu dilde az çok emeği vardı, yeni yurt yaptık, yeni dil kuracağız... Bunun için ilk önce biraz sıkıntı çekeceğiz... yorulacağız. Bulduğumuzu bizde beğenmeyecek, sık sık değiştireceğiz. Lâkin sonunda işte bizim dilimiz diyebileceğimiz yeni bir dil başarmış yaratmış olacağız... bunun için bu toprağın düşünebilen yetmiş her çocuğuna, her bilene bir borç

düşer, bu işe yardım etmek... biz doktorlar gazetelerde türkçesi istenilen her söze karşılık her yenilik işinde ön ayak olduğumuz gibi bulmağa çalışmalıyız, bulduğumuzu hemen bunda da varlığımızı göstermeliyiz. Günlük yazmalıyız, isteyen bize de gönderebilir.

Musa Kâzım

Büyükada Verem Sanatoryomu sahip ve müessisi *Doktor Musa Kâzım* ı kaybettik. *Musa Kâzım* la mektep sıralarındanberi tanışırız, en aşağı yirmi yedi senelik bir tanışıklık.. seneler geçtikçe *Musa* yı daha iyi anlamış, daha çok sevmiştim. *Musa* yı yakından tanıyıp sevmemek, onu basso lahinde kalın ve ağır konuşan sesi ve orijinal hali ile cana yakın bulmamak kabil değildi... iptida fizyoloji laboratuvarında amatör, daha sonra dershanede asabiye ve akliye takrirlerimizi mahmur gözlerle dinlemeğe mecbur olduğu günleri hatırlıyorum, doktor olunca Gülhanede *Raynard* ın yanında teşrihi marazi çalışması ömürdü!... gayet sinirli burnuna konan sinekle kavga eden hırçın bir Alman, karşısında adımları elleri ağır, dünyaya metalik vermez görünür bir muavinin«be adam neye kızıyorsun»gibi bakışı..

Merhum Dr. Musa Kâzım

Merhum Dr. Musa Kâzım bütün yeni dünya.... *Musa Kâzım* Gureba Hastanesinde dahiliye mütahassıslığı ile, Meclisi Ali Sıhhide tecedütperverliği ile, halk arasında yeni tarzı tedavilerile, İstanbul seririyatında yazdığı kıymetli yazılarıyla pek haklı olarak halkın, hükümetin, hepimizin nazarında yükseldi... oldu olası başlı başına bir müessesese sahibi olmak, şahsi teşebbüsü ile memlekette bir kat daha hizmet etmek isterdi, işte o zaman her işini bıraktı, Büyükadada Madende bir bina kiraladı, sanatoryom haline soktu. Muhterem zevcesle, biricik kızile o müesseseseye kapandı, memleketin iktisadiyatı az çok müsaitli, sanatoryom kazanır görünüyordu, bir az daha cesaretle *Mardini* nin köşkünü aldı, işi büyüttü, epeyi borca girdi. Arkadaşımız bundan çok sarsıldı, iktisadiyatın son şekli bu sıkıntıyı daha arttırdı. Nihayet ansızın bir gün sevgili arkadaşımızın bir inilti bile çıkarmaksızın yatağında ani öldüğünü haber aldık. Zavalı *Musa*...

Hepimiz müteessir olduk, ta Büyükadaya bütün arkadaşları taşıdı... Adaya gömdük. Mezarında Türk Etibba Muhadenet Cemiyeti Reisi, Meclis Belediye azasından bir zat, bir tıbbiyeli birer nutuk okundu. İşte mezarında okuduğum acıklı sözler :

•Pek sevgili, pek cana yakın, mert tabiatlı temiz yürekli *Musa* eğim! sendemi bizi ansızın bıraktın, sendemi bu fani hayata daha yapacak çok işlerin varken gözlerini yumdun. O yorgun vücudunu dinlendirmek için dünyada bir az rahat edecek zaman bulamadın; rahat döşegini pek sevdiğin adada, hastalarına şifa yuvası yaptığın bu cennet gibi yerde seğtin. Toprak üstünde fedakâr, hür ve tam bir insan olarak yaşadın. Toprak altında insanîyetin büyük bir evladı, vatanın hürmet ve muhabbetini kazanmış bir hadimi olarak istirahat et!... Dünyanın bu en güzel toprağında türkün, büyük evlatlarından *Musa Kâzım* yatıyor diye Ada seninle iftihar edecektir. Bu zevk ve sefa cennetini sen hastalarına bir melazım şifa yapmıştın. Adaya her sene bir çok hastalar *Musa Kâzım* m sanatoryomundan şifa umarak gelirdi. Bu şefkat abiden Adanın bir ma'beti medeniyetidir. Sen ma'bedinin karşısında musterihane uyu! ey büyük ölü... senin ruhun o kadar sevdiğin o kadar fedakârlıkla iyiliklerine koştuğun veremlileri uzaktan takris edecek, onlar bir evliyadan medet umarcasına senin mezarını tavaf edecek ve necat bulacak. Bundan sonra *Musa Kâzım* sanatoryomunda veremlileri şifayap eden güzel hava, güzel güneş, çamlar, masmavi deniz, en yüksek bir tıbbin şefkath elleri fovkında senin ruhunda kanatlarını gerecek....

Ankaralı *Musa Kâzım*, mütavazih bir türk vatandaşının tarihte fenni liyakatle alınım terile kendine bir güzel yer yapan büyük oğlu!.. sen ellî senelik hayatını insanların ıztırabına ortak ettin; kendi rahatını, saadetini, şöhretini veremlilere yardımında aradın. Balgam, öksürük, ateşle savaştın. Bu uğurda kendi canını da çoluğunun çocuğunun hayatını da ortak ettin. Senelerden beri Adanın bir köşesine ailenle beraber inzivaya çekildin. Kitapların veremlilere, vereme dair... evinin mutfakı veremlilere gıda hazırlamakla meşgul... evinin her ferdi veremlilerin şefkatli bir yardımcısı tesliyetçisi... sabahtan akşama kadar dost değil sağlam insan yüzü görmeksizin veremliler arasında bir hayat geçirdin. Bu hayata bu fedakârlığa katlandın insanîyet aşkı, meslek aşkı! yarabbi sen ne büyük ruhlu bir adamdın!..

Doğruluğun, tok sözlerin cazipti, senin ilmini her kes takdir ediyor; her kes senden sıhhat dılıyordu. Memleketin en büyük adamları bir talebinle en parlak mevkılarını sana vermekte tereddüt etmezdi. Sen bu asrın bir diyojeni gibi bu gölgelerin hiç birine iltifat edemedin. Boynun eğildi ise ancak müesseseni, yaşatmak, ancak veremlilerine daha iyi bakabilmek içindi. Hür yaşamının yolunu bütün meslekdaşlarına bütün türklere öğrettin; ilmin kadar seciye de yüksekti. Bu gün sana son vazifeyi yapmak için buralara kadar gelen arkadaşların tabutunu taşımakta teselli arayolarlar. Yarabbi! bu kadar güç yetişen iyi adamları neye öldürüyorsun, zavallı *Musa* ya fen tıp ağlasın, insanîyet ağlasın, hastaları ağlasın, arkadaşları ağlasın, şu ilk baharda hazin hazin öten kuşlar ağlasın.

sedina

Bromure mürekkebatıyla birleştirilmiş ve le. yarın cümlei asabiye teharrüşatı umumiyeye sinde ne derece müessir olduğu mütehassıslarca malûmdür. SEDINA müstahzarı bu iki devayı müsekkinin alınma tarzını kolaylaştıran bir şekilde tertip edilmiştir.

Hasta kolaylıkla ve bir bulantı duymaksızın içebilir. Valeryanın koku ve lezzeti latif bir şekle irca edilmiştir.

Tıbbî mikdarı bir tatlı kaşığı yarım fincan su içerisinde alınmalıdır.

Günde 4 tatlı kaşığı

NEURASTHENIE
HYSTERIE
EPILEPSIE
INSOMNIE

KORİZAL

NEZLE, GRIP, BOĞAZ Hastalıklarına karşı en müessir bir müstahzardır. Haricen koklanacak.

ALCALITHINE

EFFERVESCENT GRANULE

Mide, Barsak, Böbrek, Taş, Kum, Ekzema, Teşallübü şerayin, Romatizma.

Sureti istimalı:

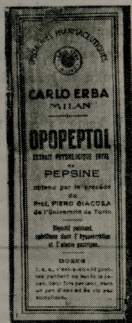
Günde 3-4 kahve kaşığı

Literatür ve nûmuneler için:

ESREF NEŞ'ET Eczanesi Ankara caddesi No. 88 İstanbul

Meşhur CARLO ERBA eczayı tıbbiye
Fabrikası müstahzaratından

OPOPEPTOL

Usarei mideviyenin tefriti
hamiziyetine karşı en mües-
sir bir devadır, ağızdan alınır.

Her yerde satılır.

İstanbul Komisyoncu S. Tomaselli
Galata küçük Millet Han 12

Professeur BRUSCHETTINI AŞILARI - Genova

ANTIGONOCOCCIQUE

Had ve tali şekillerde müessir

ANTIPIYOGENE POLIVALENT

Müvellidikih bütün afetlerde, Kızamık ve Gripten sonraki bronkopnömonilerde

CURATIF TYPHUS - PARATYPHUS - COLI

Bilhassa henüz intanın tavazu etmediği şekillerde gayet müessir ve müvellid olan aşılardan yerine kaim

VACCINS ANTITUBERCULEUX

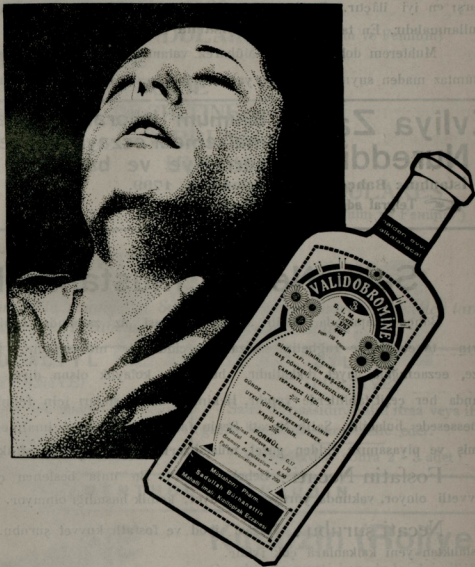
1. Sero - Vaccin. 2. Vaccin curatif. 3. Vaccin Antipyogène
Antituberculeux

Mikropların iştirakâtına ve tesemmüüdüm tezahürlerine ve her hummaya karşı

4. Vaccin Preventif

Vekili: Pertev Arslan: Postane caddesi No. 4, İstanbul

VALIDOBROMINE

**Sinir hastalıklarına karşı
rakibsis ilâç**

Günde iki-dört komposto kaşığı

Kisarna Maden suyu

En leziz ve sihi sofraya suyu... Karaciğer ve böbrek taşlarını düşürür, taşların teşekkülüne mani olur, her çeşit hazımsızlığa, mide ekşiliğine, şişkinliğine, peklığe karşı en iyi ilâçtır. Romatizmalar, şişmanlar, şekerliler kisarna maden suyunu kullanmalıdır. En tabii iştah ilâcı **Kisarna** maden suyu.

Muhterem doktorlarımız ! Mübarek vatanımızın sinesinden çıkan cidden nefis ve mümtaz maden suyunu kisarnayı yabancı maden sularına tercih de tereddüt etmeyiniz.

**Evliya Zade
Nureddin**

**Bilumum laboratuvar ve hastane
malzemesi eczayi kimyeviyealâti
cerrahiye ve baytarive deposu.**

İstanbul : Bahçe Kapı. Telefon : İst. 1799.

Telgraf adresi İstanbul Evliyanur.

Salih Necati müstahzarları

Bahçe - Kapısında Salih Necati eczanesi az zamanda hekimlerin ve hastaların teveccüh ve rağbetini kazanmış ciddi bir müessesedir. İlaçları saf ve taze, eczacılığında gayet dikkatlidir. hastalara kolaylık olsun diye açtığı laboratuvarında her çeşit tahlillerde yapılır. Hekimlerimiz hastaları için fennî gözlük bile bu müessesede bulabilir. Salih Necati Beyin faaliyeti müstahzar imaline kadar tevessüs etmiş ve piyasamıza cidden güzel müstahzarlar çıkarmağa muvaffak olmuştur:

Fosfatın Necati : Bebeklere un.. Bu unla beslenen çocuğun sinirleri kuvvetli oluyor, vaktunda yürüyor, söylüyor, kemik hastalığı olmuyor.

Necati şurubu : Muzaaf iyod ve fosfatlı kuvvet şurubu. Zayıf çocuklara, hastalıktan yeni kalkanlara çok iyidir.

Asirol : Asit asetik salisiliktir. Gripte, Baş ağrılarında, sinir ağrılarında soğuk almada çok müessir bir ilâçtır.

Baryumin : Röntgen tatbikatı için istihzar edilmiştir.

Kansızlığa karşı

**Ferat Çelik
Şurubu**

Zayıflığa karşı

ANDOKRISIN

(FOURNIER)

MUHTELİF UZUV HULASALARI

KAŞE : OVAIRE 0.10 ve 0.20

PLURIGLANDULAIRES (Masculin ve Feminin)

COMPRIME : OVAIRE

THYROÏDE

ORCHITINE

SURRENALE

HYPOTHYSE

PLURIGLANDULAIRES

(Masculin ve Feminin)

AMPUL : OVAIRE

ORCHITINE

Buuların müsaadehi resmîyeleri Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti tarafından verilmiştir. Her Eczane ve Ecza depolarında bulunur.

BIOLACTYL

(FURNİYE)

En kuvvetli bir süt mayasıdır. Bağırsakları temizler.

Yemekden evvel 3-4 komprime

BYLÉIL

(FURNİYE)

Safra hulasasıdır. Safra ifraz veya ifrazında bozukluk varsa izale eder.

Yemeklerden sonra 2 - 3 adet

OXYMENTHOL PERRAUDIN

LA

**KYMOSSINE
ROGIER**

A. BASE DE FERMENT LAB
& SUCRE DE LAIT PURIFIÉS

Vekili umumisi : Pertev Arslan, Yeni postane caddesi No. 4

Kimozin (Rojiye)

Çocukların usreti hazminde, kay,iltihab midii meaide, çocuk ve kâhillerin süte karşı ademi tehammüllerinde

Miktar : 200 S.M² inek sütüne bir ölçü kaşığı.

Numune ve Edebiyat için :

Vekili umumisi : Pertev Arslan, Yeni postane caddesi No. 4

Neuricin

Siniröl

HYPOTENSINE

ALLISATINE "SANDOZ"

İstıtabatı :

Allisatine hazım faaliyetleri üzerine aynı zamanda nazım, münebbih ve müsekkın gibi icrayı tesir eder.

Sui hazımlar - Mide şişkinliği - Had ve müzmin ishaller - İltihabı em'alar - Kolitler - Dizanteriler - Tasallübü şerayım - Hypertension.

Günde 3 defa 2 - 4 draje

OPTALIDON "SANDOZ,,

En emın ve en müessir müsekkın ve antinevraljik

Terkibi : *İsobutylglymalonylurée (Sandoptal) Pyrrmidon, Caféine*

İstıtabatı :

Baş ağrıları

Nevraljiler

Aybaşı sancıları

Diş ağrıları

Siyatikler

Rumatismal sancıları

Uzuv ağrıları

Nevritler

Spesifik sancılar

Diş müdahalelerinden sonra

Sancı ile müterafık uykusuzluklarda

Soğuk algınlıklarında - Ameliyatlardan sonra

Grip ve enfluenza gibi hastalıklarda

Optalidon itiyat hasıl etmez. En şedit ağrılarda morfinin yerini tamamen tutmasa bile, ekseri ahvalde afonyulu müstahzaratın ve mümasillerinin istimalini haddi asgariye indirir. Optalidon kabız yapmaz. Draje halinde olması dolayısile en hassas mideler tarafından alınabilir.

Tedavi şekli : Draje. Günde 6 drajeye kadar.

Literatür ve Nümuneler için : Fuat
Mehmet, Eczacı - Kimyager. İstanbul,

Yeni Postane karşısında Küçük Kına-
cıyan Han- İstanbul Posta kutusu 560.

URASEPTINE ROGIER

Uraseptin (Rojiye)

Uzviyetten «Hamızı bevl» in tart ve itrahını teshil için müstamel edviyenin en mükmmel ve en mufafıktır

Kum, rumatizma ve rihi tagayyürden

Tarzı istimalı : Bir az su içinde 3 - 6 kahve kaşığı

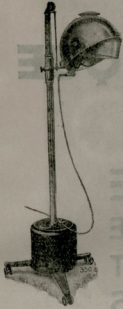
Diyatez, artiritizm ve netayıcı

Avrupada birinciliği diplomalarla musaddak şayanı itimat marka

HASAN Müstahzaratı

Perakente Adedi kuruş		Perakente Adedi kuruş	
Hasan kuvvet şurubu küçük	60	Hasan Fayda 1 k.	110
» » » büyük	100	Hasan Fayda 6 Litre tenekesile	500
» » » 1 K.	150	» » Pompa	75
Hasan kolonyası 1/24 litre	20	Hasan çiçek suyu 1/4 k.	30
» » » 1/16 »	30	» » » 1/2 k.	50
» » » 1/8 »	50	Hasan gül suyu 1/2 k.	50
» » » 1/4 »	100	Hasan Mai mukattar (Odistile)	20
» » » 1/2 »	180	Hasan Garanto (prezervatif)	40
Nesrin kolonyası 1/8 »	30	Hasan Garanto » ipekli	75
» » » 1/4 »	50	Hasan diş fırçaları muhtelif fiatta	
» » » 1/2 »	80	Hasan balıkyığı 1/4 k.	40
Hasan tuvalet sabunları küçük	20	» » » 1/2 k.	60
» » » büyük	30	» » » 1 k.	100
Hasan gliserin sabunu	20	Hasan diyabetik şokolatası	20
» » » limon, gül	25	» » » kilo	360
Hasan çocuk podrası	20	Hasan gluten ekmeği	35
Hasan sürmesi (sürmedanlığı ile)	20	» » gevreği	55
» » Lüks büyük	50	» Bademli gluten ekmeği	55
Hasan (Dantos) diş macunu	20	» Gluten makarnası 1/2 K.	55
» (Dantos) diş suyu	30	» » Şehriyeleri 1/2 K.	55
Hasan Biriyantini	40	Hasan pirinç özü unu 250 gr.	25
Hasan Zeytinyağı 1/4 K.	25	» buğday özü nişastası gr.	25
» » » 1/2 K.	40	» irmik özü gr.	25
» » » 1 K.	70	» patates özü unu gr.	25
» » » 1 Ok.	90	» arpa » » gr.	25
» » » 2.1/2 » şişesile	225	» yulaf » » gr.	25
» » » 5 » tenekesile	450	» mercimek özü unu gr.	25
» » » 13 » »	1100	» bezelye » » gr.	25
Hasan Bademyağı Şişe	30	Trihofil Saç Suyu »	125
Hasan Kinakına Hülâsası	30	Treparsol Frengi ilacı	225
Hasan Fayda 1/4 k.	45	Süheyl Romatizma ilacı	125
» » » 1/2 k.	70	Süheyl iştah ilacı	100

“ORIGINALE HANAU,, Quarzlampe ültravyole şuaı lambası niçin tercih edilmelidir :

- 1 — çünkü, mezkûr cihaz rubu asırlık tecarüp neticesi olarak meydana getirilmiştir.
- 2 — çünkü, en ameli ve dayanıklısı olmakla beraber en mükemmelidir.
- 3 — çünkü, bir taklit değil, fakat rakip fabrikalarca kat'iyen tesavi edilemiyen « ORIGINAL, » bir cihaz mevzu-bahistir.

Mezkûr cihazın diğerlerine faikiyeti, eylevm bu lambalardan 150,000 adedinden fazlasının hali faaliyette bulunmasile sabittir, 2100 den fazla tabip tastiknamesi, bu cihazın boğaz iltihabı, teneffüs darlığı, diabète, eclampsie, rachitisme, verem ve saire gibi en mütevvî hastalıkların tedavisinde kıymet ve tesirini ilan ederler.

“QUARZLAMP - GESELLSCHAFT,,

HANAU

“SOLLUX,, lambası “ORIGINALE HANAU,,

Fartidem (hyperemie) suretile tedavide
en elverişli cihaz

Dr. Oeken büyük model « SOLLUX » lam-
bası, ve

Dr. Cemach küçük model « SOLLUX » lam-
basının istimalile, makarı iltihapta
temiz kan hücumunu istilzam
eden bilcümle hastalıkların teda-
visinde en iyi neticeler elde edil-
miştir.

Talep üzerine izahname verilir.

TRICALCINE

LE RECALCIFIANT CLASSIQUE

INDICATIONS

TUBERCULOSE
RACHITISME . SCROFULOSE
GROSSESSE . ALLAITEMENT
CARIES DENTAIRES
CONVALESCENCES
FRACTURES

Opothérapique Granulés

Kaşe

Komprime

Toz (Poudre)

Granulés

ve Çokolatlı

TRICALCINE

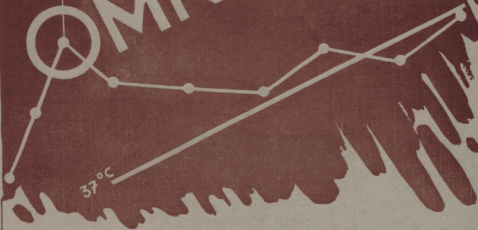
En kuvvetli mukkavidir

Laboratoire des Produits SCIENTIA. 21, rue Chaptal, Paris. 9e A¹

OMNADINE

Hastalığın devam müddetini kısaltır ve hafifleştirir.
İhtilâtlara meydan vermez. Uzviyete yeni mücadele
kuvveti bahşeder.

Müdafa kuvvetlerini katî ve de-
vamlı surette ikaz eder.

Memedeki çocuklar tarafından bile
gayet iyi tahammül edilir.

Kullanış tarzı: Adaleye veya icabında cilde 1-2 sm² tatbik,
ve zerkler lüzumunda tekrar edilir.

2 sm² lık 1, 3 ve 12 ampulü havi kutular.

Her türlü malûmat ve nümune için

WIDMANN ve Ş^{hi} ilmi şube
İstanbul-Sirkeci, Sirkeci Palas
adresine müracaat ediniz.

Rivanol

Derin ve sathî antiseptik

İntanlı vakalarda ve mevzîl takayyühlere mauf nahiye etrafına zerkedilmek, lavaj veya pansıman yapılmak suretinde kullanılır.

Novalgin

Zerkedilmek ve ağızdan verilmeğe suretile kullanılır. Ağrıları teskin hassalarına malik muzadı elem, humma ve risye.

Zerk suretinde tatbik için: % 50 nisbetinde 1 ve 2 sm² mahlûlü havi ampuller. Ağızdan verilmeğe için: 0,5 g.lık tabletler.

» *Bayer Meister Lucius* «

Pharmazeutisch-Wissenschaftliche Abteilung
L.G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft
Leverküsen a. Rh.

Her türlü malûmat ve nümune için
WIDMANN ve Ş^h ilmi şube
İstanbul - Sirkeci, Sirkeci Palas
adresine müracaat ediniz.

PROLAN

Etalonné olmuş guddei nuhamiye fussy kuddamisi hormonu.

Aybaşı yokluğu ve azlığı, tıflıyet, kırsılık ve aybaşı zorluğu vakalarında mibyz faaliyetini ikaz ve tanzim eder. Diğer kullanış yerleri : guddei nuhamiyeden mütevellit cachexie ve havsalai sagire iltihapları.

100 fare ünitesi mevcut 5 ampul ile 2 sm' mamukattar mevcut 5 ampulu ihtiva eden kutular.

150 fare ünitesini havi 20 drajelik şişeler.

UNDEN

Etalonné olmuş mibyz hormonu.

Folikül hormonunun azlık veya yokluğundan mütevellit aybaşı bozukluğu, azlığı ve yokluğunda kullanılır.

15 sıçan ünitesini havi 15 drajelik şişeler.

Pour le traitement dit 'cyclique', il est indiqué d'administrer alternativement le Prolan (1re moitié de l'époque intermenstruelle) et l'Unden (2e moitié)

Her türlü malûmat ve nümune için

WIDMANN ve Ş^{ki} İlmî Şube

İstanbul - Sirkeci, Sirkeci Palas

adresine müracaat ediniz.

Malaryanın her üç şeklinin muvaffakiyetle tedavisi
iki sentetik şimiyoterapi sayesinde artık temin edilmiştir :

Yeni malarya ilâcı

ATÉBRINE

Her üç malarya tipinin
şizontlarına hususî surette
tesir eder.

Dozlar ufak, tedavi müddeti kısa
(5 gün) dir. Nüküslere mümanaat
noktai nazarından son derece mü-
sait tesiri haizdir. Karasu humması
ve kinin idiyosenkrazisi muzadı
istitbap teşkil etmez.

Tesiri daima mücerrep gamet ilâcı

PLASMOCHINE

Kininden müteessir olma-
yan gametlere dahi tesir
eder.

Muhtelit tevavi sayesinde bütün
malarya şekilleri en kısa zamanda
emniyetle salah bulur.

«Bayer-Meister-Lucius»

LEVERKUSEN o. Rh.

Kisarna Maden suyu

En leziz ve sıhhi sofrası suyu... Karaciğer ve böbrek taşlarını düşürür, taşların teşekkülüne mani olur, her çeşit hazımsızlığa, mide ekşiliğine, şişkinliğine, peklige karşı en iyi ilâçtır. Romatizmalılar, şişmanlar, şekerliler kisarna maden suyunu kullanmalıdır. En tabii iştah ilâcı **Kisarna** maden suyu.

Muhterem doktorlarımız ! Mübarek vatanımızın sinesinden çıkan cidden nefis ve mümtaz maden suyunu kisarnayı yabancı maden sularına tercih de tereddüt etmyiuz.

Evliya Zade Nureddin Bilumum laboratuvar ve hastane malzemesi eczayı kimyeviyealâti cerrahiye ve baytariye deposu.

İstanbul : Bahçe Kapı. Telefon : İst. 1799.

 Telgraf adresi İstanbul Evliyanur.

Salih Necati müstahzarları

Bahçe - Kapısında Salih Necati eczanesi az zamanda hekimlerin ve hastaların teveccüh ve rağbetini kazanmış ciddi bir müessesedir. İlaçları saf ve taze, eczacılığında gayet dikkatlidir. hastalara kolaylık olsun diye açtığı laboratuvarında her çeşit tahlillerde yapılır. Hekimlerimiz hastaları için fennî gözlük bile bu müessesede bulabilir. Salih Necati Beyin faaliyeti müstahzar imaline kadar tevessüs etmiş ve piyasamıza cidden güzel müstahzarlar çıkarmağa muvaffak olmuştur:

Fosfatin Necati : Bebeklere un .. Bu unla beslenen çocuğun sinirleri kuvvetli oluyor, vaktında yürüyor, söylüyor, kemik hastalığı olmuyor.

Necati şurubu : Muzaaf iyod ve fosfatlı kuvvet şurubu. Zaif çocuklara, hastalıktan yeni kalkanlara çok iyidir.

Asipirol : Asit asetik salisiliktir. Gripte, Baş ağrılarında, sinir ağrılarında soğuk almada çok müessir bir ilâçtır.

Baryumin : Röntgen tatbikatı için istihzar edilmiştir.

Kansızlığa karşı

**Ferat Çelik
Şurubu**

Zayıflığa karşı

TRICALCINE

LE

RECALCIFIANT CLASSIQUE

INDICATIONS

TUBERCULOSE
RACHITISME . SCROFULOSE
GROSSESSE . ALLAITEMENT
CARIES DENTAIRES
CONVALESCENCES
F R A C T U R E S

Opothérapique Granulés

Kaşe

Komprime

Toz (Poudre)

Granulés

ve Çokolatlı

TRICALCINE

En kuvvetli mukkavidir

Laboratoire des Produits SCIENTIA . 21. rue Chaptal. Paris. 9e A